

КАТЕХИЗМ

**це б то завдання, котре має вміти
кожна людина заки прийде до
єпископа для повного прийняття
в члени церкви.**

ДОГОВІР.

ПИТАННЯ.

ЯК називаєшся?

ВІДПОВІДЬ. Н. або О.

ПИТАННЯ. Хто дав тобі це ім'я?

ВІДПОВІДЬ. Батьки й Матінки мої при Хрещенню; через це я стався (сталася) членом Христовим, дитиною Божою, наслідником (-цею) царства небесного.

ПИТАННЯ. Яку обітницю зложили тоді за тебе твої Хрестні Батьки й Матінки?

ВІДПОВІДЬ. Вони обіцяли й слюбували від мого імен три речі. Перше, що маю відректися диявола й усіх діл його, гордоців і марнощів цього лукавого світа, і всіх цього-світних розкошів. Друге, що маю вірувати в кожду точку Християнської віри. А третє, що маю держатись святої волі Божої й заповідей, та ходити в них усі дні життя мого.

ПИТАННЯ. Чи ж не думаєш, що маєш так вірувати й поводитись, як вони за тебе прирекли?

ВІДПОВІДЬ. Справді так; і при Божій допомі так і буду. Й від серця дякую небесному Отцеві нашому, що покликав мене у цей спасенний стан через Христа Ісуса Господа нашого. І молюсь до Бога, щоб дав мені Благодать свою, щоб я зміг (змогла) пробувати в ній до кінця життя мого.

ВІРА.

КАТЕХИТ.

Змов напам'ять Точки твоєї Віри.

ВІДПОВІДЬ.

ВІРУЮ в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба й землі;

І в Ісуса Христа Сина його єдиного, Господа нашого, Котрий почався від Святого Духа, Народився від Діви Марії, Страждав за Понтія Пилата, Був розп'ятий, умер, і був похований: Зійшов до пекла; Третього дня знов устав із мертвих; Вознісся на небо й сидить праворуч у Бога Отця всемогутнього; І звідти прийде судити живих і мертвих;

ВІРУЮ в Святого Духа; Святу Соборну Церкву; Обеднання Святих; Відпущення гріхів; Воскресення тіла, І життя вічне. *Амінь.*

Завважте, що слова в Визнанню Віри, ЗІЙШОВ ДО ПЕКЛА, розуміти треба, як слова, УВІЙШОВ У ТЕ МІСЦЕ, ДЕ ПРОБУВАЮТЬ ВІДІЙШОВШІ ДУХИ.

ПИТАННЯ. Чого важного навчився (лась) ти із тих точок твого Вірування?

ВІДПОВІДЬ. Перше, я навчився (лась) вірувати в Бога Отця, що сотворив мене й все світ.

Друге, в Бога Сина, що викупив мене й усе людство.

Третє, в Бога Духа Святого, що освятив мене і всіх вибраних Божих.

ЗАПОВІДИ.

ПИТАННЯ.

Ти сказав (ла), що Батьки й Матінки твої Хрестні приобіцяли за тебе, що держати меш Заповіді Божі. Скажи, скільки їх є?

ВІДПОВІДЬ. Десять.

ПИТАННЯ. Котрі ж вони?

ВІДПОВІДЬ.

ТІ самі, що Бог висловив у двадцятій Голіві Другої Книги Мойсея, промовляючи, **Я** Господь Бог твій, що вивів тебе з землі Єгипетської, з дому неволі.

1. Не будеш мати інших Богів окрім мене.

2. Не зробиш собі ніякого тесаного боввана, ні подобини того, що на небі вгорі, або на землі внизу, або в воді під землею. Не будеш припадати ниць перед ними, ані поклонятись їм. Бо **Я** Господь Бог твій, ревнивий Бог, що карає батьківські гріхи на дітях до третього й четвертого покоління тих, що ненавидять мене, а проявляю милосердядо тисячів тих, що люблять мене й держаться заповідей моїх.

3. Не призиватимеш Імени Господа Бога твого марно; бо Господь не вважатиме безвинним того, хто призиває Імя його марно.

4. Памятай, щоб святкував святий день Субітний. Шість днів будеш працювати й робити все, що маєш до діла; а семей день, це Субота Господа Бога твого. Тоді не робити меш ніякого діла, ні ти, ні твій син, ані твоя донька, ні твій слуга, ні твоя служниця, ні твоя скотана, ні чужениця, що буде на оборі в тебе. Бо в шести днях сотворив Господь небо й землю, море й усе, що у них, а смого дня перестав; через те благословив Господь семей день, і освятив його.

5. Шануй батька твого й матір твою; щоб довго прожив ти на землі, котру Господь Бог твій дає тобі.

6. Не вбиватимеш.

7. Не чинитимеш перелюбу.

8. Не крастимеш.

9. Не свідчитимеш криво проти ближнього твого.

10. Не будеш лакомитися на хату ближнього твого, не будеш лакомитися на жінку ближнього твого, ні на слугу, ані на служниця його, ні на вола його, ні на осла його, ні на жадну річ його. ;

ПИТАННЯ.

ЧОГО важного навчився (лась) ти із цих Заповідей?

ВІДПОВІДЬ. Я навчився (лась) дві річі: Про мою повинність до Бога, й мою повинність до Ближнього мого.

ПИТАННЯ. Яка повинність твоя до Бога?

ВІДПОВІДЬ. Моя повинність до Бога,
1. Вірувати в нього, боятись його, й любити його, всім серцем моїм, усім розумом моїм, усею душею моєю, й усею силою моєю:

2. Покланятися йому, дякувати йому, вповні покладатися на нього, удаватися до нього:

3. Шанувати Імя його святе й Слово його :

4. І служити йому вірно всі дні життя мого.

ПИТАННЯ. Яка повинність твоя до Ближнього твого?

ВІДПОВІДЬ. Моя повинність до Ближнього мого, любити його, як себе, й усім людям робити тільки те, чого бажав би (ла б) я, щоб вони мені робили:

5. Любити, шанувати й заступати мого батька й матір: Шанувати й слухати Короля, і всіх, котрі під ним владу мають: Коритися усім моїм зверхникам, учителям, пастирям духовним і наставникам: Поводитися лагідно й поважно перед усіма ліпшими від мене:

6. Нікому не шкодити ані словом, ані ділом: Не носити в серці моїм ані злоби, ні ненависти:

7. Вдержувати тіло моє в уміренности, тверезости та чистоті:

8. Чесним і справедливим бути у всяких моїх ділах: держати руки при собі від хапчивости й крадежи:

9. Й держати язик мій від поганих слів, брехні та обмови.

10. Не завидувати й не прагнути чужого добра; а вчитися й щиро працювати задля набуття свого власного прожитку, й спов-

нювання повинностей моїх в таких обставинах життя, в які вподобалось Богові поставити мене.

МОЛИТВА.

КАТЕХИТ.

Люба дитино моя, знай оце, що ти не зможеш у власних силах додержати всього цього, й не ходити меш в заповідях Божих, ані служити йому, без його навмисної благодати; котру завжди дістанеш, як пильно й щиро молитимешся за неї. Нехай же вчую, чи вмієш ти змовити Молитву Господню.

ВІДПОВІДЬ.

ОТЧЕ наш, що еси на небі, Нехай святиться Імя твоє, Нехай прийде царство твоє, Нехай діється воля твоя, на землі, як і на небі. Хліб наш насущний дай нам сьогодні; І даруй нам провини наші, Як і ми даруємо тим, що провиняються проти нас; І не вправдажуй нас у спокусу, А визволь нас від лукавого. *Амінь.*

ПИТАННЯ. Чого бажаєш від Бога в цій молитві?

ВІДПОВІДЬ. В Молитві Господній, кличу до Господа Бога Отця нашого небесного, від котрого походить усяка доброта, Щоб зіслав благодать свою на мене й на всіх людей: Щоб ми могли поклонятись йому, служити йому й послушними бути йому, як повинні:

І молюся до Бога, щоб він подавав нам всього, чого нам треба для тіла й душі нашої:

Щоб милував нас дарував нам прогрішення наші:

Щоб уподобалось йому спасати нас, і захищати від усяких небезпек душі й тіла; та щоб боронив нас від усякого гріху й лукавства, і від ворога душі нашої, та від вічної смерти.

Уповаючи, що він ще все зробить для нас з милосердя й доброти своєї, через Господа нашого Ісуса Христа. Тим то кажу, Амінь, Хай так буде.

ТАЙНИ.

ПИТАННЯ.

СКІЛЬКИ Тайн установив Ісус Христос у Церкві своїй?

ВІДПОВІДЬ. Христос установив тільки дві Тайні, як загално потрібні до спасення; це єсть, Хрещення й Господню Вечерю.

ПИТАННЯ. Що розумієш під словом Тайна?

ВІДПОВІДЬ. Під словом Тайна розумію зверхний і видимий знак внутрішньої й духовної благодати, даної нам з постанови самого Христа, яко засіб, через котрий приймаємо її, і яко запоруку, що ми дістали її.

ПИТАННЯ. Скільки частей є в Тайні?
ВІДПОВІДЬ. В Тайні є дві часті: зверхний видимий знак, і внутрішня духовна благодать.

ПИТАННЯ. Який є зверхний явний знак, або вид при Хрещенню?

ВІДПОВІДЬ. Зверхній або явним знаком при Хрещенню є Вода: що в ній люди хрестяться, *ВО ІМЯ ОТЦЯ, І СИНА, І СВЯТОГО ДУХА.*

ПИТАННЯ. Що це внутрішня й невидима благодать?

ВІДПОВІДЬ. Внутрішньою й невидимою благодаттю при Хрещенню є, вмертв для гріху, а народження для праведности: бо з природи ми родимося в гріху, як діти гніву, а через це стаємося дітьми благодати.

ПИТАННЯ. Чого вимагається від людей, що бажають охреститися?

ВІДПОВІДЬ. Від людей, що бажають охреститися, вимагається каяття, щоби в ньому покинули вони гріх: і віри, щоб твердо вірували в обітниці Божі, дані їм у тій Тайні.

ПИТАННЯ. Чом же хрестять немовляток, як вони в молодості своїй не можуть цього сповняти?

ВІДПОВІДЬ. Немовляток хреститься тому, що вони обіцяють віру й каяття устами своїх опікунів: котрі обіцяють, що немовлята сповнятимуть усе це тоді, як прийдуть своїх літ.

ПИТАННЯ. Для чого установлено Тайну Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. Тайну Господньої Вечері установлено задля безпаставного спогаду про жертву смерті Христової, і благодатей, котрі ми через те дістаємо.

ПИТАННЯ. Що є зверхньою частею, або знаком Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. Зверхньою частею, або знаком Господньої Вечері є Хліб і Вино, котрі Господь приказав споживати.

ПИТАННЯ. Що є внутрішньою частею, або зображеною дійсністю?

ВІДПОВІДЬ. Внутрішньою частею, або зображеною дійсністю в Господній Вечері є ТІЛО і Кров Христові, що їх справді й дійсно приймають і споживають віруючі люди при Господній Вечері.

ПИТАННЯ. Які благодати з цього, що ми стаємося причастниками Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. З того, що ми є причастниками Господньої Вечері, є ті благодати, що ми відживляємо й відсвіжуємо душі наші Тілом і Кровю Христовою, так як тіло наше Хлібом і Вином.

ПИТАННЯ. Чого вимагається від людей, що приходять до Господньої Вечері?

ВІДПОВІДЬ. Від людей, що приходять до Господньої Вечері, вимагається, щоб вони перше розглянули себе, чи вони справді розкаялись в попередніх гріхах своїх, та чи постановили вони в собі твердо зачати й провадити нове життя; чи мають живу віру в милосердя Боже через Христа, і вдячний спогад про смерть його; та чи живуть вони в згоді зі всіма людьми.

Парох кожної Громади має пильно дбати, щоб кожної неділі, і свята, й коли тільки має нагоду, навчати й випитувати дітей цього Катехизму; а дуже важно, щоб робити це прилюдно в церкві, час від часу, або після другого

Катехизм

Молебня на Утрені, або на Вечірні, або коли-будь у відповідний час.

Усі ж батьки й матінки, доматорки й опікуни повинні заставити своїх дітей, слуг, вихованків й учнів, щоб приходили на цю науку в призначенім часі. Як тільки діти доростуть до пізнання й можуть на рідній мові змовити Візнання Віри, Молитву Господню й Десять Заповідей Божих; а також відповісти на питання цього Катехизму; треба їх привести перед Єпископа, щоб прийняв їх у повне членство Церкви Христової. А де можна, там кожне повинно мати з собою Хрестного свого Батька й Матінку, яко свідків його чи її утвердження (Конфірмації). Скоро тільки Єпископ дасть знати, щоб приводили до нього дітей задля Уцерковлення їх, Парох з кожної Парохії має вислати Єпископові спис тих людей, котрі в його Парохії бажають від нього Уцерковлення. Низку імен має він власноручно підписати. Як же Єпископ прийме їх, тоді поступає після оцього Правила.

*